

Препарат Менорил (синтетичний геністеїн, ресвератрол, вітаміни К₁, D₃) є біологічною активною домішкою до їжі для полегшення симптомів КС. Тривале, до 6 міс. уживання Менорилу приводило до 6-кратного зниження менопаузального індексу, зменшення вегетативних розладів.

Іноклим, що містить ізофлавоноїди сої, у жінок з вазоматорними та емоційно-вегетативними симптомами КС зменшує вираженість цих розладів, покращує самопочуття, зменшує частоту епізодів депресії, тривоги або страху, які відбувалися на фоні антиатерогенних змін ліпідів крові, що вважають важливим чинником запобігання серцево-судинних захворювань у постменопаузальному періоді.

При лікуванні Естровелом, який містить циміцифугу, екстракти сої, кореню дикого ямсу, листя кропиви, індол-3-карбінол, бор, вітаміни Е, В₆, фоліву кислоту, амінокислоту 5-гідрокситриптофан, також відмічають усунення нейровегетативних і психоемоційних розладів при КС легкої та середньої важкості.

Після терапії Онагрісом було досягнуто покращення стану ендометрію, відновлення інтенсивності кровотоку у статевих органах, зменшення вагінального рН секрету до 5,4-6,5 та відновлення сексуального здоров'я.

В останні роки увагу дослідників привертають екстракти хмелю, що виявляють екстрогеноподібну активність. Шишки хмелю містять смолисті речовини, ефірне масло, до складу якого входить більше 200 компонентів з моно- і сесквітерпенів, гіркі речовини, флавоноїди, органічні кислоти (валеріанова), ефірна олія, алкалоїди, дубильні речовини, вітаміни, холін, аспарагін та ін.

В екстрактах хмелю знаходиться велика кількість пренілфлавоноїдів, зокрема, 8-пренілнаренгеніна (8-PN), який з усіх володіє найбільшою естрогеноподібною активністю. Естрогенний ефект поліфенолів хмелю за враженістю більший, ніж у поліфенолів інших лікарських рослин, зокрема, солодки і реалізується після зв'язування сполук з естрогеновими рецепторами. Отримано експериментальні дані про ефективність екстрактів хмелю щодо лікування «припливів жару», сексуальних проблем, остеопорозу. Вважають, що 8-PN більш перспективна сполука для створення лікарських засобів негормональної терапії КС, ніж геністеїн сої.

На теперішній час розроблено декілька препаратів, що містять екстракт хмелю для терапії посткліматеричних розладів. Вагінальний зволожуючий крем Gynomunal® (Німеччина) містить гіалуронову кислоту, ліпосоми, вітамін Е та хміль. Він призначений для короткострокового та тривалого лікування сухості піхви. Створено препарат Меномакс (Фінляндія) на основі стандартизованого екстракту хмелю для зменшення кліматеричного дискомфорту – лікування «припливів жару», дратівливості, нічної пітливості.

Отримані дані свідчать про перспективність створення лікарських засобів на основі екстрактів хмелю для місцевого використання в органі-мішені – піхві.

Висновки. Таким чином фармакологічна корекція постменопаузального синдрому лікарськими засобами рослинного походження, зокрема, фітоестрогенами, спрямована на поліпшення перебігу кліматеричного періоду, запобігання розвитку патології, що буде сприяти збереженню працездатності та активного життя жінки.

ВИЗНАЧЕННЯ ЯКІСНОГО СКЛАДУ ЛІПОФІЛЬНОГО ЕКСТРАКТУ ТРАВИ АНІСУ ЗВИЧАЙНОГО

Умаров У. А., Марченко М. В., Колісник Ю. С.

Науковий керівник: проф. Колісник С. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
ulugbekumarov08@gmail.com

Вступ. До складу ліпофільних екстрактів рослин входять важливі класи біологічно активних сполук, такі як ліпіди, каротиноїди, токофероли, хлорофіли, стерини, жирні кислоти, які в залежності від складу і структури окремих компонентів, виявляють різні види біологічної дії.

Речовини ліпофільної природи як найважливіші структурні елементи клітин, беруть активну участь в різних метаболічних, регуляторних і обмінних процесах, у зв'язку з чим, безсумнівно, представляють інтерес в плані дослідження фармакологічної активності.

Каротиноїди належать до великого класу природних полієнових сполук. До теперішнього часу встановлено структуру понад 600 каротиноїдів. Після хлорофілу каротиноїди є найбільш поширеними хімічними сполуками в рослинному світі. Багато каротиноїдів мають антиканцерогенні, антимулагенні, антиоксидантні, імуномодулюючі та інші властивості.

За даними літературних джерел хлорофіл має широкий спектр біологічної дії, проявляє підсилюючу дію на процеси кровотворення, антимікробну активність, тонізуючу дію, регулює роботу серця, нервово-м'язового апарату, дихального центру та ін.

Аніс звичайний (*Pimpinella anisum* L.) – відноситься до родини Аріасеае, широко культивується в ряді країн і здавна використовується як протимікробний, галактогенний, сечогінний, спазмолітичний засіб.

Мета дослідження. Метою даного дослідження стало визначення якісного складу ліпофільного екстракту трави анісу звичайного.

Матеріали та методи. Досліджувались трава анісу звичайного, зібрана в 2019 році в м. Харків.

Для визначення ліпофільних речовин трави анісу звичайного проведена вичерпна екстракція в апараті Сокслета. Для цього 15,0 г сировини, подрібненої до розмірів частинок 0,5 мм, поміщали в патрон для екстракції і екстрагували в апараті Сокслета хлороформом до повного виснаження сировини.

Вивчення якісного складу ліпофільної фракції з трави анісу проводили методом тонкошарової хроматографії на пластинках «Silufol UV-254» в системі розчинників гексан-ацетон (6:2). Ідентифікацію речовин проводили за характерним забарвленням у видимому та УФ-світлі і після обробки відповідними хромогенними реактивами. Локалізацію хлорофілів на хроматограмі визначали за характерним темно-зеленим забарвленням плям у видимому світлі і за яскраво-червоною флуоресценцією в УФ-світлі. Кумарини мали блакитну флуоресценцію в УФ-світлі. Каротиноїди виявляли після обробки хроматограм 10% розчином кислоти фосфорномолібденової в етанолі з подальшим висушуванням хроматограми при 80-90 °С. Флавоноїди ідентифікували за жовтою флуоресценцією в УФ-світлі і за брудно-жовтим забарвленням після обробки 2% спиртовим розчином алюмінію хлориду.

Отримані результати. При хроматографічному вивченні ліпофільної фракції трави анісу було виявлено 14 речовин. Три з них мали яскраво-червону флуоресценцію в УФ-світлі, що свідчить про наявність хлорофілів; 1 речовина мала жовту флуоресценцію в УФ-світлі і брудно-жовте забарвлення після обробки 2% спиртовим розчином алюмінію хлориду і була віднесена до флавоноїдів; забарвлені в синій і бузковий кольори 8 речовин були визначені як каротиноїди, 2 речовини з блакитною флуоресценцією в УФ-світлі ідентифіковані як кумарини.

Висновки. В ліпофільній фракції, одержаній з трави анісу звичайного визначені речовини флавоноїдного та терпеноїдного характеру, кумарини та хлорофіли.

БУДОВА ЕПІДЕРМИ СТЕБЛА ТА ЛИСТКІВ ФАЦЕЛІЇ ПИЖМОЛІСТОЇ

Чорноволенко К. В.

Науковий керівник: доц. Руденко В. П.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

stud7data@gmail.com

Вступ. Фацелія пижмолиста (*Phacelia tanacetifolia* Benth.) – однорічна рослина родини шорстколисті (*Boraginaceae* Juss.), культивується як продуктивний медонос і сидерат. Мед фацелії